

Petrőczy Éva

BRODSZKIJ-TRIPTICHON

Joszif Brodskij és Baka István emlékére

I.

Nobel-díjas, macskával

Joszif Brodskij portréjára

Megkaptad a díjat,
de annyi sebet látott
szegény tenyered
kérgét nem a hírnév
bársonyozta újra be, nem;
csak az a stockholmi képeden
szomorú arccal dajkált
kicsi macska,
aki ujjaid öblébe
Murjonka-módra símult,
(mintha orosz cica volna,
egészen olyan!)
mondom, ő egyedül
lehetett a te sorsosod,
ott, a hideg, frakkos diadal
illékony napjaiban

II.

Dido utolsó üzenete

„Mellettem alszik már Lavínia,
keményebb húsú, ifjabb, mint te voltál,
de a tűz, amely a húsból oltárt
varázsol, benne nem lángolt soha.”

Baka István: Aeneas és Dido

Látom, eluntad már Lavíniát,
és minden sejtet értem,
Didóért kiált.
Értem, ki nem vagyok már

elsőfű csikó, de vagyok
a megérkezés,
s vagyok a búcsúzás,
vagyok, ki úgy szerettem

Trójának fiát,
hogy sósvíz-marta szépséges szemét
távolból is meggyötri még,
ha látni többé nem fog engem.

A máglya sír alattam,
te velem égsz, szerelmem.
Te velem égsz, bár tested itt marad;
önmagad üres, hideg héja vagy.

III.

Elégia Jozsif Brodskijért

„John Donne aludni tért. Alszik a vers,
Kép, ritmus. Fel sem izzik, meg se dobban,
Mind elcsitulva...”

*Jozsif Brodskij: Elégia John Donne-ért
(Gergely Ágnes fordítása)*

Jozsif Brodskij aludni tért.
bölcsoje szélmarta, kétnevű város,
a Néva megcsúfolt leánya,
nyughelye habmarta dózsei székhely.

Vándorlások-lyuggatta csipke-szívvel
(gyönyörű szívvel, akár a velencei rácsok!)
hagyta el – gyorsan – a világot,
de ím, két poétanő-angyal, Anna, s Marina
kezdte rögvest dajkálni, túlnan, ott,
(Igen, ajkukon angyalok nyelve az orosz!)
Majd megjött költő-bátyja, Auden,
s kezében égszínkék encián-vigaszt hozott.

Legvégül Rilke érkezett,
Pityer élettől korán megkopott szülöttét
Hádész tájain hogy illőn köszöntse.
(Ha ő beszél, a német ugyancsak angyalos,
lágú dikcióba vált!)

Jozsif Brodskij aludni tért.
De ébresztgették négyen odaát,
tanítgatván, hogy feledjen halált,
tanuljon tőlük jó feltámadást.

Jozsif Brodskij aludni tért.
De nem nyelte be kopár sír-torok,
mert ők fogadták, négyen.
Négyen, kiket – neveltjük, ő – e földi létbe,
hívón-hitetlenül, szépséges és konok
szavakkal annyiszor visszavont.